

BRUGGEN SLAAN

Schoolplan 2018 - 2022

Internationaal Voortgezet Schakelonderwijs Nijmegen

“Bruggen slaan”

Een van de betekenissen volgens het uitdrukkingenwoordenboek van Van Dale:

[twee of meerdere groepen met elkaar in contact brengen, zodat er wederzijds begrip ontstaat. De brug is hier een symbool voor de uitwisseling van gedachten en ervaringen. De brug verbindt twee werelden die eerder van elkaar gescheiden waren.]

Inleiding

Al ruim 15 jaar slaat het Pontem college solide bruggen tussen het schakel- en reguliere onderwijs.

Waar we voorheen een redelijk stabiel aantal leerlingen hadden, zorgde de explosieve groei van de laatste jaren voor de nodige hectiek. Met een gezonde pioniersgeest, flexibiliteit en veel creativiteit zijn de pijlers van het Pontem onderwijs nu stevig verankerd. We gaan een nieuwe fase in waarin we de kwaliteit van het onderwijs nog vaster willen borgen. Tegelijkertijd zoeken we verdieping en verbinding zodat iedere leerling een succesvolle oversteek kan maken naar het reguliere Voortgezet Onderwijs of het MBO.

Onze kracht zit in het combineren van kwalitatief hoogwaardig onderwijs met optimale ondersteuning tijdens de instroom- of schakelfase. Het snel en goed aanleren van de Nederlandse taal is hierbij van het grootste belang.

Samen met de medewerkers van het Pontem College, maar ook samen met (oud)leerlingen, ouders, begeleiders en collega's van andere ISK-scholen, hebben we de richting voor de komende vier jaar uitgezet.

In dit schoolplan staan de activiteiten centraal die betrekking hebben op het bruggen-bouwend-onderwijs in de komende periode.

“Om een plek in de samenleving te kunnen innemen, is onderwijs van cruciaal belang. In het onderwijs leren nieuwkomers Nederlands spreken, leren ze andere mensen kennen en zetten ze de eerste stappen die leiden naar participatie in de samenleving. Wie goed is opgeleid en Nederlands spreekt, kan informatie tot zich nemen, de Nederlandse samenleving begrijpen en zich daar deel van voelen.”

Onderwijsraad, februari 2017

1

Het Pontem College is volop in beweging

Het Pontem College is er voor leerlingen van 12-17 jaar die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheersen.

De school bereidt de leerlingen voor op een schoolloopbaan in het reguliere Voortgezet Onderwijs of het MBO en kent een breed palet aan schakelmogelijkheden in stad en regio.

De school afficheert zichzelf nadrukkelijk als een onderwijsinstituut en vindt dat de benaming van de overheid (EOA) het zicht vertroebelt op haar eigenlijke kerntaak, het geven van kwalitatief hoogwaardig onderwijs.

Sinds 2014 is sprake van een toename van het aantal leerlingen en de afgelopen twee schooljaren telde het Pontem College ongeveer 300 leerlingen.

We zijn ons er van bewust dat we werken met een groep leerlingen waarbij sprake is van een verhoogd risico als het gaat om de perspectieven op participatie.

Tegelijkertijd onderkennen we dat onze partners in het onderwijs én onze lokale en regionale partners in lokale overheden, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties een grote bereidheid hebben om met ons samen te werken en zodoende de risico's tot een minimum terug te brengen.

Ook het zicht dat we hebben op essentiële succesfactoren (taal – burgerschap – talentontwikkeling) maakt dat we in de komende 4 jaar keuzes maken in onze ontwikkelingsambities die optimaal passen bij ons “grondrecht van bestaan”.

Het koersplan SGRv& en het Pontem College

De explosieve groei van het aantal leerlingen maakte dat we ons al gedurende de looptijd van het schoolplan 2014-2018 realiseerden dat er zich nieuwe bouwstenen aan dienden voor een nieuwe visie op kwaliteit en ontwikkeling.

Deze nieuwe bouwstenen sluiten naadloos aan op de kernwaarden van het koersplan van de Scholengroep: creativiteit, ambitie en engagement.

Wat betekenen deze kernwaarden voor het Pontem College:

Engagement: we werken vanuit een grote betrokkenheid bij de kwetsbare positie van onze leerlingen. We zijn zeer alert op de kansen die we krijgen om onze leerlingen te laten participeren op diverse terreinen en werken vanuit het besef dat elke goede les bijdraagt aan het benutten van de kansen die er altijd zijn.

Ambitie: We werken vanuit een cultuur van hoge verwachtingen. We onderkennen het risico dat landelijke benchmarks van leeropbrengsten zoals die er in het regulier onderwijs zijn, ontbreken en leggen de lat hoog als het gaat om kwaliteit.

Creativiteit: Onze ambities m.b.t. het herinrichten van de schoolloopbaan van onze leerlingen (onderwijsarrangementen in de schakelfase; doorstroomdossier; langzame 15+ leerders; een lerende organisatie) doen een groot beroep op onze creativiteit. Het bestaande concept gaat steeds meer “ wringen” en we realiseren ons dat de urgentie om meer maatwerk te bieden groot is.

Onze bedoeling

Door de instroom van een groot aantal nieuwe medewerkers hebben we al in 2016 als locatiemanagement én als team met elkaar opnieuw vastgesteld wat onze kernwaarden zijn.

We zijn van mening dat deze kernwaarden nog steeds erg actueel zijn en ook in de komende vier jaar niets aan kracht zullen inboeten.

► Optimale voorbereiding op de reguliere schoolloopbaan

Onze naam, het Latijnse woord Pontem, verwijst naar een brug. Hiermee geven wij aan dat wij een brug/schakel willen bieden naar het regulier onderwijs en de Nederlandse samenleving. In de periode dat leerlingen bij ons op school zitten proberen we hen zo optimaal mogelijk voor te bereiden op de reguliere schoolloopbaan.

In de uitstroomfase worden de leerlingen voorbereid op hun uitstroom naar een vervolgopleiding en begeleid in het maken van een keuze. Er zijn verschillende mogelijkheden voor de ISK leerlingen. Om hen goed voor te bereiden hebben wij duale trajecten met zowel het ROC als een VO-school in Nijmegen. Hierbij volgen leerlingen onderwijs op zowel het Pontem College als op het ROC of een VO-school.

► Aandacht voor brede vorming en burgerschap

Wij zijn een openbare school. Wij staan open voor elke leerling, elke levensovertuiging of religie. Wij gaan ervan uit dat het samenkomen van veel verschillende visies en culturen een verrijking van ieder individu is en ook bijdraagt aan een goede voorbereiding op de maatschappij. Hierin krijgen onze leerlingen ook met veel uiteenlopende mensen te maken. Je weg vinden in een nieuw land met een andere cultuur en taal kan soms lastig zijn. Hier besteden we dan ook extra aandacht aan tijdens mentorlessen, maatschappijlessen en in trainingen of projecten. Zo hebben wij het Peer2Peer-project op school waarbij een leerling wordt gekoppeld aan een Nederlandse leerling van een reguliere VO-school. De Peer Buddy helpt om de Nederlandse taal beter te beheersen en is de gids bij het wennen aan andere gewoonten in een nieuwe cultuur. Voor de oudere leerlingen (16+) is er elke maandagmiddag een training waarin onderwerpen aan bod komen die belangrijk zijn op de weg naar zelfstandigheid in een nieuw land.

► Elke dag een waardevolle en plezierige dag

Wij vinden het belangrijk dat leerlingen graag naar school komen en schooldagen als waardevol en plezierig ervaren. Bij elke leerling wordt dan ook goed gekeken naar de individuele onderwijsbehoeften om daar goed op aan te sluiten en maatwerk te bieden waar nodig. Tenslotte zijn wij van mening dat de leerresultaten van onze leerlingen samenhangen met het plezier wat ze hebben in het leren. Een prettige werksfeer waar zowel leerlingen als docenten plezier ervaren vinden wij daarom belangrijk.

We beschouwen de school als een “broedplaats” voor onze leerlingen als het gaat om inburgering in de Nederlandse samenleving en de Nederlandse school.

4 De ontwikkelingsrichting van het Pontem College

4.1. De schoolloopbaan van een Pontem leerling

De inrichting en vormgeving van het specifieke onderwijsarrangement van een Pontem leerling zal in de komende jaren worden gekoppeld aan de leerroutes zoals die landelijk door LOWAN zijn geordend en die in drie fases zijn ondergebracht:

1. De instroomfase
2. De schakelfase
3. De diplomerings- en kwalificatiefase

De instroomfase wordt gekenmerkt door het verwerven van de basiskennis van de Nederlandse taal, rekenen/ wiskunde en schoolse vaardigheden.

In de schakelfase wordt het onderwijs van de uiteindelijke leerweg steeds meer de context waarin de taalontwikkeling doorgaat en waarin een verdergaande differentiatie plaats vindt in kennisgebieden en brede vorming.

In de diplomeringsfase volgt de ex-Pontemleerling het reguliere onderwijs en wordt daarin, waar nodig, aanvullend ondersteund door remediërende activiteiten dan wel een leeromgeving waarin rekening wordt gehouden met de specifieke achtergrond van de leerling.

In deze periode intensiveren we de samenwerking met onze onderwijspartners van VO en ROC met het oog op maatwerkarrangementen in de schakelfase.

4.2. Recht doen aan verschillen

Het uitstroomprofiel van de leerling wordt, ook in de instroomfase, leidend voor het bepalen van de onderwijsbehoefte. Niet het profiel van de groep is bepalend voor het onderwijsaanbod, maar de onderwijsbehoefte van de leerling. Dit vraagt flexibiliteit, maatwerk en ‘het leren anders organiseren’. Ook de digitalisering kan hierbij ondersteunend zijn.

Een apart zorg- en aandachtspunten vormen de z.g. langzame leeders van 15 jaar en ouder. We stellen vast dat deze groep vraagt om een ingrijpende verandering in aanpak waarbij al vroegtijdig een leeromgeving wordt gerealiseerd waarin praktische vaardigheden de boventoon voeren. Samenwerking met onderwijspartners en lokale overheid is hierin belangrijk.

4.3. 21 century skills en participatie

Voor een actieve participatie aan de Nederlandse samenleving zetten we in op het eigenaarschap van de leerling over zijn/haar eigen leerroute.

Veel van onze leerlingen hebben in hun schoolloopbaan nauwelijks te maken gehad met de 21 century skills zoals die de laatste jaren in het Nederlandse onderwijs een steeds prominentere plek krijgen. Wel ontwikkelen leerlingen veerkracht en overlevingsstrategieën die in onveilige situaties van pas komen. We zien het als een uitdaging om leerlingen in hun kracht

te zetten en ze in de gelegenheid te stellen om competenties te ontwikkelen die belangrijk zijn in een Nederlandse schoolloopbaan.

We beschouwen het in te voeren Pontem doorstroomdossier als een geschikt instrument om eigenaarschap en ontwikkeling zichtbaar te maken.

We zijn alert op samenwerking met lokale initiatieven en organisaties die kansrijk zijn als het gaat om de brede vorming van onze leerlingen en talentontwikkeling.

4.4. Pedagogisch klimaat

We beschouwen de school als een “broedplaats” voor onze leerlingen als het gaat om inburgering in de Nederlandse samenleving en de Nederlandse school. Wederzijdse acceptatie en veiligheid zijn daarbij onmisbare bouwstenen.

Het bekrachtigen van gewenst gedrag en het betekenis geven aan de kernwaarden van ons pedagogisch klimaat (zie visie op gedrag) vormen onlosmakelijke met elkaar verbonden factoren die ons pedagogisch handelen bepalen.

We oriënteren ons op de werkzame principes van SWPBS die ons wellicht een goed kader bieden waarbinnen onze pedagogische interventies concreet vorm krijgen,

4.5. Kwaliteitszorg

Het Pontem College wil in het kader van kwaliteitszorg meer zicht hebben op het welslagen van onze leerlingen in de diplomerings-kwalificatiefase.

De huidige monitoring in deze is te beperkt en vormt nog geen input voor te maken keuzes in het onderwijsaanbod.

Het Pontem College heeft de afgelopen jaren actief feedback gevraagd en gekregen op diverse terreinen: Stap 2 project VO raad, NJI rapport over kwaliteit basisondersteuning, kwaliteitsgroep onderwijsinnovatie, inspectiebezoek juni 2016, zelfinspectietool school en veiligheid, leerplicht

In de cyclus van kwaliteitszorg wil het Pontem College systematischer werken in alle fases van het proces. Daarbij is een reflectieve en onderzoekende houding in alle lagen van de organisatie belangrijk.

In het team jaarplan (kartrekkers ontwikkelactiviteiten) willen we het collegiale leren m.b.t. de PDCA cyclus een impuls geven.

M.b.t. de leeropbrengsten NT2 willen we betrouwbare analyses kunnen maken die ons in staat stellen om in ons onderwijs steeds betere keuzes te maken.

In 2022

Onze bedoeling zoals hiervoor beschreven en onze ontwikkelrichting leidt in 2022 tot de volgende producten en opbrengsten:

M.b.t. de organisatie van het onderwijs:

- Voor alle vakken is er een vakwerkplan waarin aan de hand van landelijk afgesproken leerroutes de leerstof, de leerdoelen en de fasering staat beschreven. Elke leerroute kent onderscheidende kenmerken, passend bij het perspectief van de leerling en wordt jaarlijks geactualiseerd.
- In de groepslessen wordt recht gedaan aan de onderwijsbehoefte, passend bij de leerroute van de individuele leerlingen.
- In de schakelfase van elke leerroute is het onderwijsprogramma nadrukkelijk afgestemd op de eisen die in het reguliere onderwijs worden gesteld en wordt veelvuldig samengewerkt met onderwijspartners in de regio.
- In leerroute 1 kent de schakelfase een substantieel programma aan praktijkonderwijs en is de tweede taalontwikkeling daar op afgestemd
- Leerlingen werken met een digitaal doorstroomdossier dat de individuele ontwikkeling in beeld brengt. Docenten werken actief met leerlingen aan het vullen van en reflecteren op het doorstroomdossier.
- Iedere docent onderkent de onderwijsbehoefte van iedere leerling op basis van de afgesproken leerroutes en handelt daarnaar in zijn/haar lessen.

M.b.t. 21 century skills:

- Elk schooljaar staan één of meerdere vaardigheden centraal. Docenten bezoeken elkaars lessen en helpen elkaar om de vaardigheden in de lessen aanbod te laten komen. In de vakwerkplannen zijn mogelijkheden om dit te doen vastgelegd en er is een uitgebreid extra-curriculair programma waarin het leren buiten de school centraal staat.
- In het digitale doorstroomdossier verzamelt de leerling “bewijzen” m.b.t. de vaardigheden en aan het einde van Pontem periode presenteert de leerling wat hij/zij heeft gedaan en geleerd.

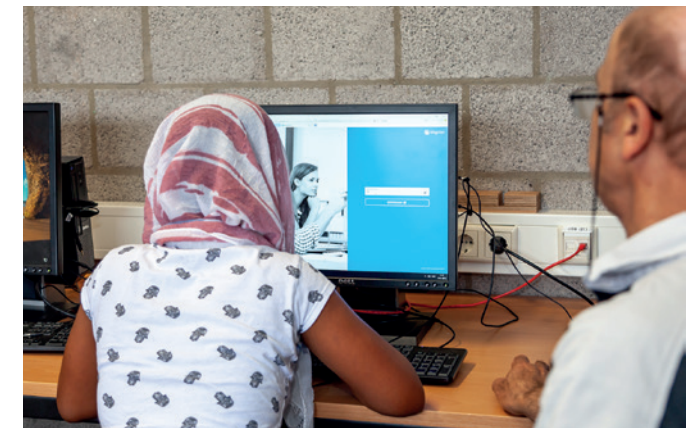
M.b.t. burgerschap

- In elk vak en het vakwerkplan staat beschreven welke activiteiten die uitgevoerd worden bijdragen aan de ontwikkeling van een volwaardig burgerschap in onze samenleving
- Deze ontwikkeling is ook zichtbaar in het digitale doorstroomdossier

Kernwaarden professioneel gedrag

Het Pontem College kende in korte tijd een forse groei in aantal medewerkers en tegelijkertijd was sprake van meerdere locaties en een versneld proces in professionalisering. Op de achtergrond speelde mee dat wellicht sprake kon zijn van krimp en dus onzekerheid over een baanperspectief. Met de medewerkers is afgelopen jaar uitvoerig gesproken over de z.g. kernwaarden van professioneel gedrag die in deze omstandigheden en in dit specifieke werk prevaleren. In dit schoolplan willen we deze kernwaarden nogmaals op een rijtje zetten:

- Het tonen van leiderschapsgedrag op alle niveaus. Het accepteren van elkaars leiderschapsgedrag. Verantwoordelijkheid nemen en, waar nodig, hulp zoeken
- Het ontwikkelen van (NT2) deskundigheid, vakmanschap en de “special skills” die in relatie met onze leerling populatie belangrijk zijn (zie ook profielbeschrijving Pontem medewerker)
- De bereidheid om ervaringen uit te wisselen, samen te werken en van elkaar te leren
- Een reflecterende en onderzoekende houding
- Een kwaliteitscultuur die wordt gekenmerkt door hoge verwachtingen, erkende ongelijkheid en een cyclisch proces (PDCA)

Internationaal Voortgezet Schakelonderwijs Nijmegen

E-mail : mail@pontem-college.nl

Website: www.pontem-college.nl